

REZUMAT

Analiza datelor fitometrice obținute ne arată, că la soiul de prun Super Prezident puterea de creștere a pomilor altoiți pe portaltoiul Cubani-86 față de martor în anul 5 de vegetație este mai mare, confirmată de indicatorii diametrului trunchiului, înălțimii pomilor, lățimii coroanei, numărului ramurilor, lungimii însumate și medii a creșterilor anuale. Sporul de producție la pomii de prun de soiul Super Prezident altoiți pe portaltoiul vegetativ Cubani-86 față de martor a fost de 1,53 t/ha.

Sub influența intercalării sistemul radicular al portaltoiului semincier devine mai fasciculat și amplasat mai superficial. Intercalarul mai mic de 10 cm nu influențează esențial asupra creșterii pomilor. Speciile de plante altoite cu intercalare în comparație cu cele altoite pe portaltoi corespunzător nu necesită în livezi sistemul de susținere, cum ar fi șpalierul și tutorii pentru fiecare plantă, așa cum portaltoi semincieri și vegetativi viguroși asigură ancorarea mai bună a plantelor. Rezultatul cercetărilor efectuate pe anul de referință la soiurile de prun și cais altoite pe portaltoi cu intercalare (Adaptabil, VVA-1) indică de dezvoltare a plantelor variază în dependență de soi și intercalarul folosit. La soiurile de cais altoit pe portaltoi vegetativ Cubani 86 și intercalarul Adaptabil diametrul portaltoiului de bază și a soiului este mai mare ca diametrul intercalării, respectiv înălțimea pomilor este mai mare față de pomii de cais altoiți portaltoiul Mirabolan C29 cu intercalarul VVA-1. La ambele variante pomii de cais au formațiuni de rod însă numărul de ramificații și lungimea lor depinde de soi și intercalare.

În rezultatul cercetărilor metodelor ecologice de întreținere a solului, fertilizare foliară și protecție biologică în plantațiile pomice de prun, cais, nuc sau obținut date experimentale privind umiditatea solului, conținutul substanțelor nutritive, creșterea și dezvoltarea pomilor în plantațiile tinere și de rod. Metodele de întreținere în livezile de prun și nuc au îmbunătățit regimul hidric și nutritiv a solului. Îngrășămintele foliare au îmbunătățit starea fiziologică a pomilor și acționat pozitiv asupra recoltei și calității ei măbind recolta cu 15%.

A fost studiată o nouă sistemă rațională de protecție a prunului și nucului cu produse biologice, cu scopul obținerii unei producții de prune și nuc ecologic calitative. Pe parcursul perioadei de vegetație au fost petrecute, studiate și determinate normele de consum optime, termenii de folosire în dependență de fenofazele de dezvoltare a culturii, eficiența biologică a biopreparatelor studiate împotriva organismelor nocive la prun și nuc.

A fost studiată durata acțiunii bioproduselor cercetate în diferite amestecuri.

Au fost obținute rezultate cu privire la indicatorii fenologici de creștere și dezvoltare a speciilor de arbuști fructiferi și căpșun. În condițiile climatice dificile ale anului 2021 fazele fenologice de dezvoltare la soiurile studiate a speciilor bacifere în comparație cu anii precedenți, a fost în întârziere cu 3-4 săptămâni. Totuși unele specii și soiuri au fost mai rezistente la influența schimbărilor climatice și au manifestat rezultate satisfăcătoare ca: soiurile remontante la căpșun – Elsinore, Murano și zmeur – Sugana; coacăzul negru – Padina și Ronix; coacăzul roșu – Rovada; Josta; cătina albă – Otradnaia și Nivelina; agrișul- soiurile Coloboc, Severnîi capitan, Captivator și Berindei; murul – Arapaho, Thornfree ; afinul – Patriot și Lax;

Au fost elaborate normativele investițiilor de capital pentru înființarea livezilor și plantațiilor bacifere în anul doi de vegetație. În acest context au fost elaborate fișele tehnologice-tip, definitive pentru cultivarea caisului, prunului, nucului și zmeurului în anul 2 de vegetație.